

fortjenstfuld Hjælp, om man end antager, at det vilde være til Skade for deres egentlige Kald og deres Stilling som Sjælesørgere i Menigheden. Nu kan det med fuld Føje siges om en Skolelærer, — og det er ogsaa fremhævet meget stærkt fra mange Steder, — at det er saare uheldigt for ham, naar han som Nøgtsdagsmand skal være tilstede i de, som det nu pleier at være Tilfældet, temmelig lange Samlinger, ikke alene af den Grund, at hans hele Virksomhed afbrydes for en stor Del af Aaret, men ogsaa fordi det har det Uheldige ved sig, at der finder en Skiften Sted, idet Børnene i omtrent den halve Del af Aaret nyde Undervisning hos een Lærer for derefter igjen at gaa tilbage til den anden Lærer. I et enkelt Tilfælde har dette maaste havt en god Følge, idet det er hædet, at de paagjældende Forældre selv have ansøgt om at maatte beholde den Lærer, de havde faaet, da de helst ønskede, at den paagjældende Nøgtsdagsmand, ogsaa medens han var fri for at være i Nøgtsdagen, vilde udlade at træde tilbage til Skolen, efter som man hellere vilde have den anden; men dette maa siges at være anomalt og lidet ønskeligt. Er det imidlertid uheldigt, ja endogsaa meget uheldigt for den Lærers Skolegerning, der som Nøgtsdagsmand indtræder i Nøgtsdagen, kan det naturligvis ogsaa siges, at er altfor stærkt fremtrædende Virksomhed i de politiske Bevægelser ogsaa udenfor Nøgtsdagsamlingen maa siges at have særlig uheldige Følger netop for Skolelæreren paa Grund af hans Forhold til den Del af Ungdommen, hvis Opdragelse han har med at gjøre. I det Hele taget har jo vor ældre Skolelov — og i saa Henseende maa man jo, hvad man ellers kan have imod den, erkende, at den taler rigtigt og sandt — for Skolelærernes Bedkommende lagt særdeles Vægt paa, og udtrykkeligt udtalt, at de maa bestitte sig paa et roligt og stille Liv, som skalde have sin Styrke ved Beskedenhed i det Hele i deres Opførelse og navnlig ved en Fordragelighed i deres hele Færd, der maatte vise sig ikke blot over for Børnene og deres Forældre, men ogsaa over for deres Forefatte. Disse Anstuelser ere udtalte i Skoleloven i Instruxen for Lærerne; og det kan ikke nægtes, at den meget stærkt fremtrædende Deltagelse i det politiske Liv ikke, saaledes som den menneskelige Natur nu engang er, er særlig egnet til at fremelske disse Gjenstande. Det maa derfor siges, at, selv om man ikke vil gaa til disse enkelte bestemte Data om den Personlighed, til hvilken den ærede Forespørger sigtede, vil en saadan Opdræben ogsaa efter min Mening i en ganske

overordentlig Grad fjerne sig fra de Fordringer, der ere stillede til en Skolelærer. Jeg kan derfor med Hensyn til dette Punkt, denne almindelige Side af Sagen, ikke Andet end være enig i de Udtalelser, der have fundet Sted; men jeg maa dog slutte med at sige, hvad ogsaa den ærede Forespørger selv har antydet, at det forekommer mig at være ganske naturligt, at der ikke fra Ministeriets Side netop efter Skolelærernes hele Stilling og deres Forhold til deres nærmeste Autoriteter gripes ind, hvor der ikke er givet en Anledning dertil.

Svar: Jeg maa takke den høitærede Minister for hans Udtalelser. Paa det første Spørgsmaal kunde jeg heller ikke vente noget andet Svar end det, jeg har faaet; men jeg har stillet Forespørgselen, fordi man udenfor var paa det Uklare med, om Ministeren virkelig besad den fornødne Lovlige Myndighed til at gribe ind paa dette Omraade, naar et saadant Forhold bliver misligholdt. Jeg hører nu, at den ærede Minister for begge Spørgsmaalenes Bedkommende, — jeg havde nær sagt — undskylder sig med, at der ikke er kommet noget Misligt til hans Kundskab fra de stedlige Skolemyndigheders Side. Dette kan jeg tænke, og jeg finder derfor ogsaa Svaret for det første Spørgsmaals Bedkommende fyldestgjørende. Derimod finder jeg det ufyldgjørende for det andet Spørgsmaals Bedkommende, thi det forekommer mig dog uomtristeligt — jeg tillader mig indtil videre at have denne Mening — at den Bedkommende har fremsat vitterlige Usandheder; saa at jeg tror, at der kan være Anledning for Ministeren til at afæfle vedkommende stedlige Skolemyndigheder en Erklæring om, hvor vidt dette er dem bekendt eller ikke. Det forekommer mig, at der fra Overstolebestyrelsens Side maa være tilstrækkelig Opfordring til at gjøre Noget i denne Henseende; thi den Paagjældendes Opdræden er efter min Overbevisning af en saa, — jeg vil ikke sige: graberende, men — saa stærkt udpræget Natur, at den vel fortjener at tages for med Alvor og Kraft, og jeg henstiller derfor — der maa vel være et eller andet Sted, hvor det kan blive undersøgt, som ikke kan blive undersøgt her — om disse Kjendsgjæringer ere sande eller ikke. De ere sande, for saa vidt de støtte sig til, hvad der offentligt er fremkommet, men vi ere ikke Dommere i dette Stykke; der maa jo være en Myndighed, der i denne Retning har det afgjørende Ord; saa at den kan sige, om den Paagjældende ikke har gjort sig skyldig i et saadant